

in.ihned.cz/cr

FOTO: PAVEL MODRÁČKA

Kouřim

čili poklidný střed Evropy

Dějiny umějí být škodolibé. Pokud chcete jasný důkaz, zajděte si do Kouřimi, tam vše pochopíte. Není totiž v Čechách moc měst, jimž dějiny tak dlouho a bohatě nadělovaly. Může se snad nějaké další chlubit tím, že ho založil bratr praotce Čecha Lech, navíc v místě, kde se protíná 50. rovnoběžka a 15. východní poledník, tedy v geografickém středu Evropy?

Stěží. A kolik měst bylo ve středověku tak vlivných, že zdatně konkurovala i Praze? Také nemnoho. O to citelnější byl propad do současné bezvýznamnosti.

Čechův bratr Lech

Příběh Kouřimi se začal psát pradávno. Místo pamatuje osídlení už od mladší doby kamenné. Pro budoucnost zásadní však byl až příchod Slovanů v 6. století. Právě slovanský kníže Lech bývá označován za bájeného zakladatele města. Dodnes na něj upomíná takzvaný Lechův kámen, skalka z ruly, nedaleko které se nachází onen zmiňovaný střed Evropy. Odtud

se měřivá takzvaný pravý sluneční čas, jímž je vymezeno středoevropské časové pásmo. Ani Lechův kámen, ani střed Evropy však nehledejte v současném centru města. Pahorek, na němž se rozkládalo slovanské hradiště Stará Kouřim, leží na východ od centra. Když vystoupáte do nejvyššího bodu ve výšce 295 metrů nad mořem, pochopíte, proč právě tady pravěcí lidé a později i Slované zakládali svá obydlí. Návrsí, na němž dnes stojí barokní kaplička, obtéká ze tří stran říčka Kouřimka, nad jejímž korytem se vytvořily strmé svahy. Právě ty chránily dávné obyvatelé před útoky neznámých nájezdníků.

Je proto logické, že opevněné hradiště kmene Zličanů vzniklo v 9. století právě tady. Tam, kde nevytvořila přirozenou ochranu řeka, postavili Zličané mohutné hradby o celkové délce více než 1300 metrů. S rozlohou přes čtyřicet hektarů se hradiště zařadilo mezi největší opevněná sídla v tehdejších Čechách a stalo se mocenským a kulturním centrem celé oblasti. Archeologické nálezy předmětů

z Podunají i ze západní Evropy dokládají, že Stará Kouřim byla také střediskem dálkového obchodu. Jak už to tak bývá, se vzrůstající mocí přibývali Kouřimským i nepřátelé. Kouřim nakonec získal pod svou správu vlivný rod Slavníkovců, ani ten tam ale dlouho nepobyl. Když byl celý rod na sklonku desátého století vyvražděn, znamena-

lo to zkázu i pro postupně upadající kouřimské hradiště. Již zanedlouho ale vzniklo nové centrum kraje nedaleko odtud – na protějším břehu Kouřimky, kde byly založeny kostely sv. Jiří a Klimenta a nové hradiště, tentokrát již podřízené novým vládcům – Přemyslovcům. V roli královského správce zde působil rod Děpolticů. Jeho mocenské nároky ztrestal až Přemysl Otakar I., který hradiště roku 1223 dobyl. →

JAK SE TAM DOSTAT

Kouřim je asi čtyřicet kilometrů od Prahy směrem na východ. Autem je to slabá půlhodinka jízdy po „českokobrodské“ nebo „černokostelecké“ silnici.

